

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ה, 2015
מספר השאלון: 223,030201

תולדות עם ישראל

לבתי ספר עצמאיים

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון	—	תולדות עם ישראל במאות י"ח-כ'	—	(18x4)	—	72 נקודות
פרק שני	—	חורבן יהדות אירופה	—	(18x1)	—	18 נקודות
פרק שלישי	—	מושגים	—	(2x5)	—	10 נקודות
				סה"כ	—	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — תולדות עם ישראל במאות י"ח-כ' (72 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-6 (לכל שאלה — 18 נקודות).

1. חסידות

- א. תאר שלוש תופעות שבהן באה לידי ביטוי ההידרדרות במצבן של הקהילות היהודיות לאחר פרעות ת"ח-ת"ט. (6 נקודות)
- ב. ציין והסבר ארבעה מיסודות תנועת החסידות. (6 נקודות)
- ג. תאר שלוש פעולות של הבעש"ט או של תלמידיו שנועדו לחזק את רוחם של היהודים בדורם. (6 נקודות)

2. יהודי רוסיה תחת שלטון הצארים

- א. תאר שלושה אירועים שבהם בא לידי ביטוי היחס של שלטון הצארים כלפי היהודים בשנים 1881-1917 (תרמ"א-תרע"ז). (9 נקודות)
- ב. כתוב שלוש תגובות שונות של היהודים ליחס השלטון כלפיהם בשנים 1881-1917 (תרמ"א-תרע"ז). (9 נקודות)

3. אגודת ישראל

- א. הצג את מפעל "הדף היומי" של המהר"ם שפירא מלובלין ואת חשיבותו. כתוב על יוזמה נוספת של המהר"ם שפירא. (9 נקודות)
- ב. תאר את הרקע להקמה של מפעל "בית יעקב", וכתוב על התפתחותו בפולין. ציין שני אנשים, מלבד שרה שנירר, שסייעו להקמתו בפולין. (9 נקודות)

4. "הצהרת בלפור"

- א. הצג את תוכן הצהרת בלפור, ותאר את תגובת הערבים על ההצהרה. (6 נקודות)
- ב. בעקבות הצהרת בלפור עלו יהודים רבים לארץ-ישראל בעלייה השלישית, בעלייה הרביעית ובעלייה החמישית.
- ג. בחר בשתי עליות וכתוב על מניע אחד לכל אחת מהן, מלבד הצהרת בלפור. (6 נקודות)
- ג. תאר את ההשפעה של כל אחת מן העליות שבחרת על התפתחות היישוב בשני תחומים. (6 נקודות)

5. התפתחות המצב הרוחני בארץ-ישראל

ארבעה מנהיגים רוחניים תרמו למעמד של היהדות החרדית בארץ-ישראל: ר' יוסף חיים זוננפלד, ר' שלמה אליעזר אלפנדרי, החזון איש, ר' משה בלוי.
בחר בשלושה מהם, ותאר שתי פעולות של כל מנהיג לביסוס המצב הרוחני בארץ-ישראל (סך הכול – שש דוגמאות).

6. מלחמת תש"ח

א. פרט את עיקרי התוכן של החלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947 (תש"ח).

מה הייתה תגובת הערבים על החלטה זו?

(6 נקודות)

ב. לפניך אירועים שאירעו במלחמת תש"ח:

ההתקפה על השיירה להר הצופים, ההפוגה הראשונה, פרשת אלטלנה, פריצת דרך בורמה, מבצע עובדה.

תאר שלושה מן האירועים האלה, וציין את השלב במלחמה שבו אירעו. (12 נקודות)

פרק שני — חורבן יהדות אירופה (18 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-8.

7. א. רבים מיהודי גרמניה לא עזבו את ארצם בשנים הראשונות שלאחר עליית הנאצים לשלטון.

הצג שני הסברים לכך. (9 נקודות)

ב. לשם מה נתכנסה ועידת אוויאן, ומה היו תוצאותיה?

הסבר את ההשפעה של תוצאות הוועידה על מדיניות הנאצים כלפי היהודים.

(9 נקודות)

8. החולשה הכללית הביאה אתה מחלות שהפילו אנשים לרוב... בא הטיפוס [מחלה זיהומית] וקצר קרבנות...

השלטונות הגרמנים, בהיודע להם על אודות הטיפוס, החלו סוגרים את הגטו... וכך היו דנים את הנותרים

לכיליון אָסי. (מתוך יומן שנמצא בגטו)

א. על פי מה שלמדת, ציין מטרה אחת גלויה ושת מטרות סמויות של הגרמנים

בהקמת הגטאות. הדגם את דברך גם מן הנאמר בקטע. (9 נקודות)

ב. תאר שתי פעולות שעשו היהודים כדי לשמור על קיומם הפיזי בגטו, ושת פעולות שעשו

היהודים כדי לשמור על קיומם הרוחני. (9 נקודות)

פרק שלישי — מושגים (10 נקודות)

כתוב בקצרה על חמישה מן המושגים ומן השמות 9-16 (לכל מושג — 2 נקודות).

9. רבי חיים מוולוז'ין 13. מחנות עקורים

10. אמנסיפציה 14. האדמו"ר מ"בית ישראל"

11. חובבי ציון 15. "מרבד הקסמים"

12. הרב וייסמנדל 16. הסוכנות היהודית

בהצלחה!